

Sygn. akt VI RCa 47/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Biernat-Kalinowska (spr.)

Sędziowie: SO Waldemar Pałka

SO Lech Dłuski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2019 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniej W. L.** reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową I. L.

przeciwko **A. L.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Biskupcu

z dnia 20 grudnia 2018 roku

sygn. akt III RC 128/18

I. Zmienia zaskarżany wyrok w punkcie I o tyle tylko, że wysokość zasądzonych tam alimentów obniża do kwoty po 650 zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie.

II. W pozostałym zakresie apelację oddala.

III. Koszty procesu za instancję odwoławczą wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 47/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Biskupcu wyrokiem z dnia 20 grudnia 2018 r. wydanym w sprawie sygn. akt III RC 128/18 podwyższył alimenty ustalone w wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 października 2015 r. w sprawie VI RC 546/15 od pozwanego A. L. na rzecz małoletniej powódki W. L. z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 750 zł miesięczni, z zachowaniem dotychczasowych warunków płatności, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek rat, poczynając od miesiąca listopada 2018 r. (punkt I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt II), nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności (punkt III) oraz nie obciążył pozwanego kosztami sądowymi (punkt IV).

Sąd ustalił, że obowiązek alimentacyjny pozwanego względem córki został ustalony wyrokiem Sądu okręgowego w Olsztynie z dnia 29 października 2015 r. w sprawie VI RC 546/15, którym Sąd zobowiązał pozwanego A. L. do płacenia alimentów na rzecz małoletniej w kwocie po 400 zł miesięcznie do 10 – tego dnia każdego miesiąca.

Dalej Sąd I instancji ustalił, że małoletnia W. L. ma obecnie (...) lat. Uczęszcza do (...) klasy szkoły podstawowej. Jest zdrowa, nie cierpi na żadne przewlekłe schorzenia. Mieszka wraz z matką i jej obecnym partnerem w R..

Odnosnie sytuacji przedstawicielki ustawowej małoletniej Sąd ustalił, że nie ma ona żadnych zobowiązań finansowych, pożyczek, ani kredytów. Pracuje i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie około 1 800 zł miesięcznie. Pozwany również pracuje i otrzymuje wynagrodzenie w wysokości około 2 400 zł miesięcznie. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Sąd I instancji podkreślił, że podczas rozprawy nie był w stanie określić kosztów swojego utrzymania.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że doszło do takiej zmiany stosunków, która uzasadnia zwiększenie świadczeń alimentacyjnych pozwanego względem córki, przede wszystkim z uwagi na znaczny upływ czasu. Sąd I instancji dostrzegł, że matka małoletniej ponosi zdecydowanie większy ciężar związany z jej wychowaniem tym samym powinna ponosić mniejszy ciężar jej utrzymania. Podkreślił, że pozwany nie wykazał aby jego sytuacja materialna i osobista uniemożliwiła mułożenie na rzecz córki zwiększonej kwoty alimentów.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył pozwany domagając się jego zmiany poprzez ustalenie alimentów na poziomie 450 – 500 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że Sąd I instancji niezasadnie dał wiarę twierdzeniom matki małoletniej w zakresie kosztów jej utrzymania. Zwrócił uwagę, że są one znacznie zawyżone i niewspółmierne z potrzebami (...)dziecka. Podkreślił, że ponosi koszty utrzymania małoletniej w czasie, gdy ta przebywa u niego (co drugi dzień, co drugi weekend, pół ferii, pół wakacji i święta). Podniósł, że jego sytuacja finansowa nie zmieniła się od czasu ustalenia jego obowiązku alimentacyjnego względem córki i nie jest w stanie płacić niemal dwukrotnie wyższych alimentów.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie w całości.

W uzasadnieniu wskazała, że zasądzona przez Sąd Rejonowy kwota alimentów odpowiada zarówno jej usprawiedliwionym, jak i możliwościom zarobkowym pozwanego. Podkreśliła, że miesięczny koszt jej utrzymania wynosi około 1 500 zł, szczegółowo wyliczając co się w nim mieści.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W myśl art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przesłanką obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dziecka jest niezdolność dziecka do samodzielnego utrzymania się. Obowiązek ten ciąży na obojgu rodzicach. Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w tezie IV wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 r. III CZP 91/86).

Natomiast zgodnie z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez pojęcie „stosunków” należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego (art. 133 i art. 135 kro).

W orzecznictwie wskazuje się, że zmiana stosunków to istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Skutkiem takich zmian jest potrzeba skorygowania zakresu obowiązku alimentacyjnego.

W ocenie Sądu Okręgowego – jak słusznie uznał Sąd I instancji - powództwo co do zasady zasługiwało na uwzględnienie. W niniejszej sprawie doszło niewątpliwie do wzrostu usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki, które uzasadniały podwyższenie alimentów od ojca. Wiązało się to przede wszystkim ze wzrostem i rozwojem małoletniej. Alimenty ustalone niemal 4 lata temu nie mogły się ostać. Usprawiedliwione potrzeby dziecka w wieku prawie (...) lat są niewątpliwie wyższe niż dziecka w wieku niespełna(...) lat, jakim była małoletnia powódka w chwili ostatniego ustalania wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego.

Podkreślić należy, że usprawiedliwione potrzeby dziecka są zaspokajane nie tylko poprzez dostarczanie środków pieniężnych ale i poprzez osobiste starania o jego wychowanie. Z dotychczas zgromadzonych dowodów wynika, że kontakt pozwanego z dzieckiem jest prawidłowy – pozwany spędza czas z córką, co drugi dzień, w co drugi weekend, przez połowę wakacji i ferii zimowych. Tym samym uznać należy, że pozwany partycypuje w kosztach utrzymania córki dodatkowo poza regularnym płaceniem alimentów. Dokonuje bowiem na jej rzecz świadczeń rzeczowych. Kupuje jej odzież, obuwie i zabawki. Ponosi koszty jej utrzymania w czasie kontaktów, które stara się uatrakcyjnić.

Zdaniem Sądu Okręgowego alimenty w wysokości po 650 złotych miesięcznie wraz ze środkami gwarantowanymi małoletniej przez jej matkę powinny zaspokoić jej usprawiedliwione potrzeby. Pozwanemu pozostanie na utrzymanie kwota około 1 800 zł co, powinno zabezpieczyć jego potrzeby.

Z uwagi na powyższe Sąd II instancji, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zaskarżony wyrok w punkcie I zmienił w ten sposób, że ustalone tam alimenty obniżył do kwoty po 650 złotych miesięcznie. W pozostałym zakresie Sąd apelację oddalił (art. 385 k.p.c.).

O kosztach procesu za instancję odwoławczą Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc je wzajemnie między stronami z uwagi na jedynie częściowe uwzględnienie apelacji.